

**Φόρμα υποβολής πρότασης
για τη δημιουργία ομίλου**

**Όνοματεπώνυμο
εκπαιδευτικών**

Κλάδος/Ειδικότητα

Τίτλος του ομίλου

**Αριθμός ωρών
ομίλου ανά
εβδομάδα**

**Τάξεις που
απευθύνεται ο
όμιλος**

Γεωργία Κορομηλά
Χριστιάννα-Άρτεμις Ροζάκη

ΠΕ02 (Φιλολόγοι)

«Δημοσιογραφία, Ρητορικές και Φιλοσοφικές Δοκιμές (Αγώνες Αντιλογίας, Πανελλαδικός Μαθητικός Διαγωνισμός Φιλοσοφικού Δοκιμίου)»

2 ώρες
Δευτέρα: 14.15-15.45

Α΄, Β΄, Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Περιγραφή ομίλου

Στο πλαίσιο του ομίλου οι μαθητές/-τριες θα έρθουν σε επαφή με διάφορες μορφές ειδησεογραφικού και ερμηνευτικού-κριτικού δημοσιογραφικού λόγου. Επιδίωξη του ομίλου είναι να αποτελέσει η επικαιρότητα αφορμή προβληματισμού και ευαισθητοποίησης σε θέματα που απασχολούν τους μαθητές/-τριες (πολιτικά, κοινωνικά, πολιτιστικά κ.ά.). Κατά τη διάρκεια των συναντήσεων οι μαθητές/-τριες θα μελετήσουν και θα συγκρίνουν δημοσιογραφικά κείμενα κάθε είδους (άρθρο, είδηση, ρεπορτάζ, σκίτσο κ.α.), θα αναγνωρίσουν τις προθέσεις και τις σκοπιμότητες των συντακτών τους και θα δημιουργήσουν τα δικά τους δημοσιογραφικά κείμενα. Το υλικό της δημοσιογραφικής εργασίας θα δημοσιεύεται στα τεύχη του **ηλεκτρονικού περιοδικού *Πυρφόρος*** που αναρτάται στην ιστοσελίδα του σχολείου.

Παράλληλα, στο πλαίσιο της ρητορικής οι μαθητές θα εξασκηθούν στους διττούς **λόγους - αγώνες αντιλογίας**, στον αυθόρμητο και προτρεπτικό λόγο, καθώς και στην εκφραστική ανάγνωση. Μέσω του συνδυασμού της δημοσιογραφίας και της ρητορικής επιδιώκεται η καλλιέργεια: α) της κριτικής ικανότητας των μαθητών/μαθητριών, β) της αναλυτικής και συνθετικής τους σκέψης και γ) η καλλιέργεια της δομημένης σκέψης και έκφρασης ως στοιχείο βελτίωσης του προφορικού και του γραπτού λόγου. Τα θέματα των αγώνων αντιλογίας θα άπτονται των ενδιαφερόντων των μαθητών, των προβληματισμών της νεανικής ηλικίας και γενικότερα σημαντικών φιλοσοφικών ερωτημάτων. «Επί της ουσίας, γράφει ο Novalis, η Φιλοσοφία είναι νόστος, μια παρόρμηση να αισθάνεσαι παντού οικεία» (M. Heidegger). Προσπαθώντας να νιώσουμε οικεία στον κόσμο που ζούμε, θα πραγματευτούμε σημαντικά φιλοσοφικά ερωτήματα, με αφορμή αποσπάσματα από το έργο σημαντικών φιλοσόφων. - Τι είναι ο άνθρωπος; Σώμα ή πνεύμα; - Πώς γνωρίζω τον κόσμο; Με τις αισθήσεις ή τον νου; - Πώς διακρίνω το σωστό από το λάθος; Από τις

συνέπειες της πράξης μου ή από τις προθέσεις μου; - Πώς ορίζεται το ωραίο; - Έχουμε δημοκρατία ή μεταδημοκρατία; - Είμαστε άνθρωποι ή κυβόργια;

Οι μαθητές θα γνωρίσουν σημαντικούς φιλοσόφους, θα

εξοικειωθούν με την ανάπτυξη φιλοσοφικού στοχασμού, τη συμμετοχή σε φιλοσοφικό διάλογο και τη σύνταξη **φιλοσοφικού δοκιμίου**, ενώ η εξάσκηση στην ανάπτυξη φιλοσοφικού επιχειρήματος θα βοηθήσει τους μαθητές να τεκμηριώνουν επαρκώς τις ιδέες τους στην άσκηση της παραγωγής λόγου στο πλαίσιο του μαθήματος της Νεοελληνικής Γλώσσας. Η φιλοσοφία, άλλωστε, συνδέεται με όλους τους τομείς του επιστητού (Φιλοσοφία της Επιστήμης, Φιλοσοφία των Μαθηματικών, Φιλοσοφία του Δικαίου, Φιλοσοφία της Τεχνολογίας, Βιοηθική).

Όσοι μαθητές το επιθυμούν μπορούν να συμμετάσχουν και στον Διαγωνισμό Φιλοσοφικού Δοκιμίου που διοργανώνει το Τμήμα Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Πατρών με την υποστήριξη του Κέντρου Ελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Harvard και της Πανελλήνιας Ένωσης Φιλολόγων. Μέσω του διαγωνισμού αυτού προκρίνονται οι μαθητές που θα συμμετάσχουν στη Διεθνή Ολυμπιάδα Φιλοσοφίας. **Το θέμα του 13ου Διαγωνισμού (αναμένεται η έγκριση από το ΥΠΑΙΘΑ) για το σχολικό έτος 2023-2024 είναι “Βία και Ισχύς”.** Στη σύγχρονη εποχή οι διάφορες μορφές (σωματική, λεκτική, ηθική, ψυχολογική) εκδηλώσεων βίας σε όλα τα επίπεδα του ανθρώπινου βίου (στο πεδίο των προσωπικών σχέσεων, της κοινωνίας, της οικονομίας, της πολιτικής κλπ.) προβληματίζουν τους νέους και τους φέρνουν αντιμέτωπους με σημαντικά φιλοσοφικά ερωτήματα: είναι η επιθετική συμπεριφορά εγγενής ορμή που εκδηλώνεται υπό ορισμένες συνθήκες; υπάρχει βία ηθικά ουδέτερη ή με κάποια έννοια δικαιολογήσιμη; το δίκαιο καθορίζεται από τον ισχυρό; ποια σκοπιμότητα καθιστά αναγκαία και νόμιμη τη συντεταγμένη χρήση βίας και μέχρι ποιο όριο δικαιούται το κράτος να προσφεύγει στη βία για την προστασία των σκοπών του; ποια είναι τα ηθικά όρια στην άσκηση πολεμικής βίας; Τα ερωτήματα αυτά δεν είναι αμιγώς θεωρητικά· οι σύγχρονοι μαθητές, όπως όλοι οι πολίτες, πληροφορούνται για περιστατικά ενδοοικογενειακής βίας, συμμορίες ανηλίκων, βασανιστήρια σε εμπόλεμες περιοχές, επιθέσεις σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες και δυστυχώς γίνονται συχνά μάρτυρες τέτοιων περιστατικών. Κείμενα του Πλάτωνα, του Θουκυδίδη, του Th. Hobbes, του S. Freud, του E. Fromm, της H. Arendt, του M. Foucault, του E. Traverso, του S. Zizek και άλλων στοχαστών θα βοηθήσουν τους μαθητές να αποκτήσουν ένα εννοιολογικό και αναστοχαστικό πλαίσιο, ώστε να προσεγγίσουν το θέμα της βίας αναλυτικά και κριτικά και να προσανατολιστούν πρακτικά με τρόπο συγκροτημένο απέναντι στο φαινόμενο της βίας στη ζωή μας.

Προτεινόμενες δράσεις

- Επίσκεψη σε εφημερίδες ή σε τηλεοπτικά στούντιο, επισκέψεις δημοσιογράφων στον χώρο του σχολείου, πραγματοποίηση δράσεων μέσω του λόγου (επιστολές, άρθρα κ.ά.).
- Συμμετοχή σε αγώνες αντιλογίας.
- Συμμετοχή στον Πανελλαδικό Μαθητικό Διαγωνισμό φιλοσοφικού δοκιμίου (<https://contest.philosophy-upatras.gr/>)
- Επίσκεψη στους αρχαιολογικούς χώρους των φιλοσοφικών σχολών της αρχαιότητας (Λύκειο, Ακαδημία Πλάτωνος, Αρχαία Αγορά / Ποικίλη Στοά)

Παραδοτέα

- Παρακολούθηση ταινιών με φιλοσοφικό προβληματισμό
- Επισκέψεις καθηγητών φιλοσοφίας στον χώρο του σχολείου
- Κάθε λογής γραπτά ή πολυτροπικά μαθητικά κείμενα που σχετίζονται με την επικαιρότητα και δημοσίευσή τους στο περιοδικό του σχολείου «Πυρφόρος».
- 1ο τεύχος 2022-2023
<https://sites.google.com/view/pyrforos4?pli=1>
- 2ο τεύχος 2022-2023
<https://sites.google.com/view/pyrforos5>
- 3ο τεύχος 2022-2023
<https://sites.google.com/view/pyrforos6>
- Συγγραφή φιλοσοφικού δοκιμίου
- Επίσημη παρουσίαση των πεπραγμένων του Ομίλου